

**THE DEVELOPMENT OF MUSIC EDUCATION
IN THAILAND'S HIGHER EDUCATION**

NANTIDA CHANDRANSU

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY (MUSIC)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2010**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

THE DEVELOPMENT OF MUSIC EDUCATION IN THAILAND'S HIGHER EDUCATION

NANTIDA CHANDRANSU 4838133 MSME/D

Ph.D. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUGREE CHAROENSOOK, D.A., TANOM INTARAKUMNERD Ed.D., AMORNWICH NAKORNTHAP, Ph.D.

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the development of music education in Thailand's higher education from its beginnings to analyze the contexts, conditional factors, and related restrictions; to study the adaptation of music education in the higher education amidst various trends of changes within ten years (1998-2007) in terms of philosophy, policy, administration, curriculums, human resources, and students; and to study the tendencies and directions of music education in higher education for the next ten years (2008-2017). This study was intended to provide strategies for music instruction development in higher education using qualitative research methods focusing on reviews of related documents, in depth interviews, focus group discussions, and a brainstorming session which included scholars and peers persons sharing experiences in various events in each period of the development of music education, administrators of music institutes, professionals in Thailand's education field, futurologists, policy and strategy planners, and all stakeholders.

The results showed that the development of music education in higher education can be classified into 5 periods including the initial artist training (1934), music teacher education by the teacher training department (1970), production of university graduates (1976), production of music scholars (1989) and production of professional musicians (1998). The fifth period, starting from 1989, is considered a period of quantitative growth of music education management in higher education due to: 1) Each institution has developed new philosophies and concepts; 2) There are 53 units from 47 higher education institutions throughout the country responsible for music instruction; 3) There are over 23 bachelor degree programs, 16 master degree programs, and 3 doctoral degree programs available; 4) There are 575 music teachers in the higher education level throughout the country; 5) In the last ten years, Thailand was able to produce 7,349 bachelor degree graduates, 425 master degree graduates. However, amidst this expansion, there were still some problems encountered such as imitative and duplicated expansions in education management, human resources, students, and quality variation management due to the problems of overall system of higher education quality management and the trends of capitalist higher education. Also, basic education management was not able to produce and take care of gifted musicians. Music education management was still the burden of the parents.

The brainstorming session to find solutions on the trends and directions of music education in higher education in the next decade has pointed out the important trends with impacts on music education management including the mainstream trend that Thai society has been influenced by the free capitalist economy and the alternative trend that people in Thai society have given more interest to the spiritual well-being and the cultural dimensions of society. These issues have led to propositions toward the philosophical goals of music education management in the corporate context as well as the spiritual and cultural dimensions. To achieve the goal influencing government towards future development of music education management in Thailand there should be: 1) Better networking on music education between basic and higher education institutions; 2) Music education management with more diverse options for everyone at all ages and genders; 3) The opening of various creative platforms and learning sources for various kinds of music; 4) The professional development of music teachers, music educators, and music professors in higher education institutions as well as management of changes to support the strategy. This includes: 1) joint operations with the private sector, independent funding, all levels of social and national organizations; and 2) the emergence of innovative organizations as learning sources of music knowledge. The outcomes from the brainstorming sessions have resulted in the proposition of 5 strategies including: 1) Music teacher quality development strategies for all levels; 2) Music education management as basic of life; 3) Music education management for professional musicians; 4) Music education management for the general public; and 5) Change management using new operational concepts.

Finally, it is suggested that policy makers develop strategies for music education management development comprehensively throughout the system within a cohesive professional music network with member parties and the music community, as well as establish new organizations, both corporate and governmental, to take part in the development of Thailand's music education.

KEY WORDS : MUSIC EDUCATION / MUSIC EDUCATION MANAGEMENT / THAILAND'S HIGHER EDUCATION

223 pages

พัฒนาการดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

THE DEVELOPMENT OF MUSIC EDUCATION IN THAILAND'S HIGHER EDUCATION

นันทิศา จันทรางศุ 4838133 MSME/D

ปร.ศ. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุกรี เจริญสุข, D.A., ถนอม อินทรกำเนิด, Ed.D., อมรวิรัช นาคทรพรพ, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่แรกก่อรูป รวมทั้งวิเคราะห์บริบท ปัจจัยเงื่อนไข และข้อจำกัดที่เกี่ยวข้อง และศึกษาการปรับตัวของดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงในรอบทศวรรษ (2541 - 2550) ทั้งในด้านปรัชญา โยบาย การบริหารจัดการ หลักสูตร บุคลากร และนิสิตนักศึกษา รวมทั้งศึกษาแนวโน้มและทิศทางของดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (2551 - 2560) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเน้นการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงแบบเจาะลึก การสนทนากลุ่มแบบเจาะจง และการประชุมระดมสมอง ประกอบด้วยผู้รู้และผู้ร่วมสมัยในเหตุการณ์ต่างๆ ในแต่ละช่วงของพัฒนาการการจัดการศึกษาดนตรี ผู้บริหารสถาบันดนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาไทย นักคิด นักยุทธศาสตร์ จนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อการจัดการศึกษาดนตรี

ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ยุค ได้แก่ ยุคเบิกทางสร้างศิลปินให้มีการศึกษา (2477) ยุคสร้างครุดนตรีในกรมการฝึกหัดครู (2513) ยุคสร้างบัณฑิตปริญญาตรี (2519) ยุคสร้างนักวิชาการดนตรี (2532) ยุคของการสร้างมืออาชีพหลากหลายสาขา (2540) ทั้งนี้ในยุคที่ 5 คือตั้งแต่ทศวรรษที่ 2540 เป็นต้นไปถือได้ว่าเป็นช่วงของการขยายตัวเชิงปริมาณของการจัดการศึกษาดนตรีในระดับอุดมศึกษา อันได้แก่ 1) สถาบันต่างๆ มีการนำเสนอปรัชญาและแนวคิดใหม่ๆ มาเป็นจุดเด่นของแต่ละสถาบัน 2) สถาบันอุดมศึกษาที่รับผลิตขอการสอบดนตรีทั้งหมด 53 หน่วยงานจาก 47 สถาบันทั่วประเทศ 3) มีหลักสูตรระดับปริญญาตรีมากกว่า 23 สาขาวิชา ปริญญาโท 16 สาขาวิชา และปริญญาเอก 3 สาขาวิชา 4) มีอาจารย์ดนตรีในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศทั้งหมด 575 คน 5) ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยสามารถผลิตบัณฑิตดนตรีระดับ ปริญญาตรี 7,349 คน และปริญญาโท 425 คน แต่ทั้งนี้ท่ามกลางการขยายตัวยังพบปัญหา ได้แก่ เกิดการขยายตัวแบบเลียนแบบทำซ้ำ ซ้ำซ้อนในการจัดการศึกษา เกิดสภาวะบุคลากร นักศึกษา และการจัดการมีความหลากหลาย อันสืบเนื่องจากปัญหาการจัดการคุณภาพอุดมศึกษาทั้งระบบและกระแสอุดมศึกษาทุนนิยม อีกทั้งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถสร้างและดูแลเด็กพิเศษทางดนตรีได้ การจัดการศึกษาดนตรียังเป็นภาระของผู้ปกครอง

ทั้งนี้ในกระบวนการประชุมระดมสมองเพื่อตอบโจทย์แนวโน้มและทิศทางของดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า ได้ระบุแนวโน้มสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาดนตรี ได้แก่ แนวโน้มกระแสหลักที่สังคมถูกครอบงำด้วยเศรษฐกิจเสรีทุนนิยม และแนวโน้มกระแสทางเลือกในเรื่องสภาวะทางจิตวิญญาณรวมทั้งมิติทางวัฒนธรรม ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอต่อเป้าหมายเชิงปรัชญาการจัดการศึกษาดนตรีในมิติของอาชีพและธุรกิจ ตลอดจนมิติของจิตวิญญาณและวัฒนธรรม โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย อันได้แก่ 1) การเชื่อมต่อการศึกษาระดับพื้นฐานสู่การศึกษาดนตรีในระดับอุดมศึกษา และการสร้างตัวป้อนคุณภาพ 2) การจัดการศึกษาดนตรีเพื่อมวลชนทุกเพศทุกวัย หลากหลายทางเลือกมากขึ้น 3) การเปิดพื้นที่สร้างสรรค์และแหล่งเรียนรู้ หลายพื้นที่ ดนตรีหลายรูปแบบ 4) การพัฒนาอาชีพครุดนตรี ศิลปินดนตรี นักวิชาการดนตรี และอาจารย์ดนตรีในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนการจัดการความเปลี่ยนแปลง ที่จะช่วยการขับเคลื่อนการดำเนินงานในอนาคต อันได้แก่ 1) การทำงานร่วมกับภาคเอกชน กองทุนอิสระ ภาคสังคมทุกระดับและองค์กรระดับชาติ 2) การเกิดขึ้นขององค์กรนวัตกรรม แหล่งบ่มเพาะความรู้ดนตรี ทั้งนี้ผลจากการประชุมระดมสมองยังนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำยุทธศาสตร์ 5 ด้าน อันได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพครุดนตรีทุกระดับ 2) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาดนตรีเพื่อเป็นพื้นฐานของชีวิต 3) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาดนตรีเพื่ออาชีพ 4) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป และ 5) ยุทธศาสตร์การบริหารความเปลี่ยนแปลง - การบริหารจัดการแนวใหม่

ท้ายที่สุดงานวิจัยครั้งนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้องในระดับนโยบายในการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาดนตรีทั้งระบบอย่างครบวงจร ภายใต้การทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่ายดนตรีอย่างเป็นเอกภาพในลักษณะภาคีสมาชิกและประชาคมดนตรี รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ที่จะสนับสนุนการพัฒนาการจัดการศึกษาดนตรี ตลอดจนการทำความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาคเอกชนและองค์กรของรัฐ เพื่อให้มีบทบาทร่วมกันในการพัฒนาการศึกษาดนตรีศึกษาในประเทศไทยต่อไป